

POSTANOWIENIE

Dnia 13 grudnia 2016 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Dawid Miąsik

w sprawie z powództwa N. B.
przeciwko Sądowi Rejonowemu w G.
o zaległe wynagrodzenie,
na posiedzeniu niejawnym w Izbie Pracy, Ubezpieczeń Społecznych i Spraw
Publicznych w dniu 13 grudnia 2016 r.,
na skutek skargi kasacyjnej powódki
od wyroku Sądu Okręgowego - Sądu Pracy i Ubezpieczeń Społecznych w S.
z dnia 29 września 2015 r., sygn. akt IV Pa (...),

- 1. odmawia przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania,**
- 2. nie obciąża powódki kosztami zastępstwa procesowego
strony pozwanej w postępowaniu kasacyjnym.**

UZASADNIENIE

Wyrokiem z 29 września 2015 r., IV Pa (...) Sąd Okręgowy w S. oddalił apelację N. B (powódka) od wyroku Sądu Rejonowego w S. z 9 marca 2015 r., IV P (...), oddalającego powództwo o wynagrodzenie, skierowanego przeciwko Sądowi Rejonowemu w G.

W uzasadnieniu wyroku Sąd Okręgowy uznał, że wobec treści ustaw budżetowych na lata 2011-2013 i 2015, przewidujących średnioroczny wskaźnik wzrostu wynagrodzeń w państwowej sferze budżetowej w wysokości 100 % doszło do sytuacji, w której mechanizm ustalania wynagrodzenia kuratorów zawodowych,

określony w art. 14 ust. 1b ustawy z dnia 27 lipca 2001 r. o kuratorach sądowych (jednolity tekst: Dz.U. z 2014 r. poz. 795 ze zm., dalej jako ustawa o kuratorach) i przez odesłanie do art. 6 ust. 1 ustawy z dnia 23 grudnia 1999 r., o kształtowaniu wynagrodzeń w państwowej sferze budżetowej oraz o zmianie niektórych innych ustaw (jednolity tekst: Dz.U. Nr 79, poz. 431 ze zm., dalej jako ustawa o kształtowaniu wynagrodzeń), polegający na określeniu wynagrodzenia na dany rok budżetowy przy przyjęciu wynagrodzenia z roku poprzedniego po jego zwaloryzowaniu średniorocznym wskaźnikiem wzrostu wynagrodzeń doprowadził do faktycznego zamrożenia wynagrodzenia. Doszło zatem do faktycznej sprzeczności ustaw budżetowych i okołobudżetowych z regulacjami przewidzianymi w ustawie o kuratorach i ustawie o kształtowaniu wynagrodzeń. W tej sytuacji prawidłowo postąpił Sąd Rejonowy stosując w przedmiotowej sprawie normę kolizyjną *lex posteriori derogat legi priori*.

Sąd Okręgowy uznał, że Sąd pierwszej instancji dokonał prawidłowej oceny żądania powódki w świetle obowiązujących regulacji, co więcej nawet przyjęcie niekonstytucyjności przepisów ustaw budżetowych w zakresie obejmującym wysokość średniorocznego wskaźnika wzrostu wynagrodzeń, roszczenie powódki nie mogłoby być uwzględnione z uwagi na niemożność przyjęcia innego niż ww. miernika waloryzacji wynagrodzenia.

Sąd Okręgowy stwierdził także, że brak było podstaw do waloryzacji wynagrodzenia powódki jako kuratora sądowego na podstawie art. 358¹ § 3 k.p.c. w zw. z art. 300 k.p., czy art. 105 ustawy o kuratorach, gdyż na gruncie prawa pracy ustalanie wysokości wynagrodzenia czy jego waloryzacja następuje z uwzględnieniem określonych pragmatyk służbowych, które nie mogą być omijane przez zastosowanie art. 358¹ § 3 k.p.c.

Skargę kasacyjną od powyższego wyroku Sądu Okręgowego wniosła powódka, zaskarżając go w całości.

Wniosek o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania został oparty na przesłance występowania w sprawie istotnych zagadnień prawnych:

- 1) Czy dopuszczalne jest rozstrzyganie o prawach i obowiązkach stron stosunku pracy w oparciu o przepisy ustaw budżetowych nieobowiązujących już w chwili orzekania, uchwalanych zgodnie z

art. 219 ust. 1 Konstytucji na rok budżetowy i określanych w nauce prawa jako ustawy skonsumowane, bądź zrealizowane po upływie tego roku; a jeśli tak, to gdzie należy upatrywać podstaw ich dalszego obowiązywania?

- 2) Czy ukształtowany w art. 14 ust. 1b ustawy o kuratorach w związku z art. 2 pkt. 4, art. 5 pkt. 2 i art. 6 ust. 1 ustawy o kształtowaniu wynagrodzeń mechanizm waloryzacji świadczeń kuratorów sądowych, odwołujący się do przepisów ustaw budżetowych w danym roku budżetowym, eliminuje możliwość sądowej waloryzacji świadczeń?
- 3) Czy w zakresie pozostałej części niewypłaconego pracownikowi wynagrodzenia za pracę możliwa jest waloryzacja świadczeń według kryteriów określonych w art. 358¹ §3 k.c. w związku z art. 300 k.p.?
- 4) Czy niespójność norm ustawowych określających zasady kształtowania wynagrodzenia pracowników sfery budżetowej, prowadząca do nieprzejrzystych zasad ich wynagradzania może podlegać ocenie Sądów Pracy z punktu widzenia naruszenia zasad równego traktowania pracowników?

W odpowiedzi na skargę kasacyjną powódki Sąd Rejonowy w G. wniósł o odmowę przyjęcia jej do rozpoznania oraz o zasądzenie kosztów postępowania kasacyjnego, w tym kosztów zastępstwa procesowego.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Skarga kasacyjna nie kwalifikowała się do przyjęcia celem jej merytorycznego rozpoznania.

Sprawy o tożsamym stanie faktycznym i prawnym zostały rozstrzygnięte wyrokami Sądu Najwyższego z 22 listopada 2016 r., III PK 15/16 oraz z 30 listopada 2016 r., III PK 13/16 (niepublikowane).

W obu przypadkach Sąd Najwyższy oddalił skargi kasacyjne powodów stwierdzając, że wynagrodzenia kuratorów sądowych regulowane są ustawowo. Wynagrodzenie zasadnicze kuratorów sądowych jest równe i stanowi, odpowiednio do rangi i stopnia służbowego, wielokrotność kwoty bazowej, której wysokość,

ustalona według zasad przewidzianych w ust. 1a i 1b art. 14 ustawy o kuratorach, określa ustawa budżetowa. Sąd Najwyższy w uzasadnieniach obu wyroków podkreślił, że wykładnia gramatyczna tego przepisu jedynie *prima facie* nie pozostawia wątpliwości, że kwota bazowa ustalona w 2003 r. powinna w każdym roku kalendarzowym podlegać waloryzacji, z uwzględnieniem średniorocznego wskaźnika wzrostu wynagrodzeń. Wskaźnik ten ustalany jest na podstawie przepisów o kształtowaniu wynagrodzeń w państwowej sferze budżetowej. Równocześnie, zgodnie z art. 9 ust. 1 pkt 3 ustawy o kształtowaniu wynagrodzeń, wskaźnik ten jest ustalany corocznie w kolejnych ustawach budżetowych. Brak jest zatem podstaw do ukształtowania waloryzacji wynagrodzeń kuratorów sądowych z pominięciem lub w oderwaniu od tego wskaźnika. W dalszej kolejności Sąd Najwyższy przyjął, że wysuwane w tych sprawach roszczenia o wynagrodzenie zmierzają w istocie do jurysdykcyjnego zanegowania regulacji kolejnych ustaw budżetowych, które nie uwzględniły mechanizmu ustawowej waloryzacji wynagrodzeń zasadniczych kuratorów. Występując z takimi żądaniem powodowi nie uwzględnili, że z uwagi na stan i możliwości finansów publicznych, na który wpływ miał ogólnoswiatowy kryzys ekonomiczny, zamrożeniem wysokości wynagrodzeń dotknięte zostały także inne, poza kuratorami sądowymi, grupy zawodowe, zatrudnione w wymiarze sprawiedliwości. Nie można w tych okolicznościach mówić o dyskryminacji płacowej w stosunku do tej jednej grupy zawodowej.

W powołanych powyżej wyrokach Sąd Najwyższy uznał także, że mechanizm ustawowej waloryzacji wynagrodzeń za pracę, które określony został w przepisach rangi ustawowej, wyklucza waloryzację na podstawie art. 358¹ § 3 k.p.c. już chociażby dlatego, że przepisy Kodeksu cywilnego mogą być w stosunkach pracy odpowiednio stosowane w sprawach nieuregulowanych przepisami prawa pracy i pod warunkiem ich niesprzeczności z zasadami prawa pracy (art. 300 k.p.). W przypadku uregulowania w przepisach prawa pracy konkretnego, ustawowo określonego, mechanizmu ustalania i waloryzacji istotnych elementów wynagrodzeń za pracę, zastosowanie innego niż ustawowy sposobu ustalania i zasądzania wzrostów ustawowo kształtowanych wynagrodzeń za pracę, jest niedopuszczalne. Oznacza to, że ustawowe mechanizmy waloryzacji wynagrodzeń

za pracę obowiązujące w niektórych sektorach publicznej sfery zatrudnienia według kwot bazowych wynikających z corocznych ustaw budżetowych lub ośrodkobudżetowych wykluczają jurysdykcyjne zastosowanie cywilnego mechanizmu waloryzacji wynagrodzeń na podstawie art. 358¹ § 3 k.c.

Powyższe rozważania znajdują całkowite zastosowanie w przedmiotowej sprawie, z uwagi na tożsamość stanu faktycznego i prawnego. W związku z tym brak jest publicznoprawnej podstawy do merytorycznego rozpoznania skargi kasacyjnej powódki.

Mając na względzie powyższe, Sąd Najwyższy orzekł jak w sentencji, odstępując od obciążenia powódki kosztami zastępstwa procesowego strony pozwanej w postępowaniu kasacyjnym, także z uwagi na tożsamość problemów prawnych i argumentacji w niniejszej sprawie oraz sprawach wcześniejszych.